

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

02 серпня 2018 року

м. Київ

№ 90

Про затвердження

Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 66, 67, 70 Закону України “Про банки і банківську діяльність” та у зв’язку з прийняттям Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, із метою приведення нормативно-правового акта Національного банку України з питань подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності у відповідність до вимог законодавства України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності (далі – Положення), що додається.

2. Банки, які не уклали договір із аудиторською фірмою на проведення обов’язкового аудиту фінансової звітності за 2018 рік (далі – договір) до дня введення в дію Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, мають право подати договір до Національного банку України в порядку, визначеному в Положенні, до 15 грудня 2018 року (включно).

3. Банки, які уклали договір до дня введення в дію Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, подають договір до Національного банку України у строк не пізніше 01 листопада 2018 року.

4. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Національного банку України згідно з переліком, що додається.

5. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) після офіційного опублікування довести до відома банків України та Аудиторської палати України інформацію про прийняття цієї постанови.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім пунктів 1, 2, 4, які набирають чинності з дня введення в дію Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”.

В. о. Голови

К. В. Рожкова

Інд. 22

Аркуш погодження додається.

Додаток
до постанови Правління
Національного банку України
02 серпня 2018 року № 90

Перелік нормативно-правових актів Національного банку України,
що втратили чинність

1. Постанова Правління Національного банку України від 09 вересня 2003 року № 389 “Про затвердження Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів (аудиторських висновків) за результатами щорічної перевірки фінансової звітності”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29 вересня 2003 року за № 871/8192.

2. Постанова Правління Національного банку України від 20 вересня 2006 року № 368 “Про затвердження Змін до Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів (аудиторських висновків) за результатами щорічної перевірки фінансової звітності”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 03 жовтня 2006 року за № 1088/12962.

3. Постанова Правління Національного банку України від 13 квітня 2007 року № 135 “Про затвердження Змін до Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 25 квітня 2007 року за № 423/13690.

4. Постанова Правління Національного банку України від 08 січня 2009 року № 3 “Про затвердження Змін до Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 02 лютого 2009 року за № 92/16108.

5. Постанова Правління Національного банку України від 21 вересня 2011 року № 341 “Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 09.09.2003 № 389 та до Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 14 жовтня 2011 року за № 1193/19931.

6. Постанова Правління Національного банку України від 18 січня 2013 року № 16 “Про затвердження Змін до Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за

результатами щорічної перевірки фінансової звітності”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 05 лютого 2013 року за № 217/22749.

7. Пункт 11 постанови Правління Національного банку України від 19 червня 2015 року № 392 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”.

8. Постанова Правління Національного банку України від 14 грудня 2015 року № 884 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань аудиту банків”.

9. Постанова Правління Національного банку України від 22 грудня 2016 року № 412 “Про внесення змін до Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності”.

10. Пункти 1, 3 та 4 постанови Правління Національного банку України від 24 жовтня 2017 року № 105 “Про затвердження та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань аудиту банків”.

Директор
Департаменту методології

Н. В. Іваненко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
02 серпня 2018 року № 90

Положення
про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського
звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності

I. Загальні положення

1. Це Положення встановлює вимоги щодо порядку подання банком до Національного банку України (далі – Національний банк) аудиторського звіту аудиторської фірми, складеного за результатами щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності банку.

2. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність”, “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” (далі – Закон про аудит), нормативно-правових актів Національного банку, з урахуванням принципів нагляду, розроблених Базельським комітетом з питань банківського нагляду, та положень Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 травня 2006 року про обов’язковий аудит річної звітності та консолідованої звітності, що вносить зміни до Директив Ради 78/660/ЄЕС та 83/349/ЄЕС, і припиняє дію Директиви Ради 84/253/ЄЕС (далі – Директива 2006/43/ЄС) (з урахуванням змін, унесених Директивою 2014/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 року, що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС).

3. Це Положення розроблено з метою врегулювання процесів нагляду за дотриманням банками вимог законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку щодо проведення щорічної перевірки фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності аудиторською фірмою.

4. Вимоги цього Положення поширюються на банк, філію іноземного банку, що зареєстровані на території України, та які згідно з вимогами Закону

України “Про банки і банківську діяльність” подають до Національного банку фінансову звітність, щорічно перевірену аудиторською фірмою.

5. Об’єктом аудиторської перевірки є річна фінансова звітність, консолідована фінансова звітність та інша інформація щодо фінансово - господарської діяльності, що складається і подається банком до Національного банку відповідно до вимог законодавства України, нормативно - правових актів Національного банку з питань нагляду та регулювання діяльності банків та підлягає оприлюдненню в установленому законодавством України порядку (далі – фінансова звітність).

6. Терміни, що вживаються в цьому Положенні, застосовуються в значеннях, визначених законами України, нормативно-правовими актами Національного банку з питань нагляду та регулювання діяльності банків та міжнародними стандартами аудиту (далі – Стандарти).

II. Вимоги до банку щодо забезпечення подання до Національного банку перевіреної аудиторською фірмою фінансової звітності

7. Фінансова звітність перевіряється аудиторською фірмою з метою висловлення нею думки про те, що фінансова звітність банку відображає (або не відображає) достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан банку відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Аудиторська перевірка фінансової звітності банку (далі – аудит фінансової звітності) здійснюється відповідно до Стандартів та з урахуванням вимог, установлених Національним банком.

8. Банк до проведення аудиту фінансової звітності укладає з аудиторською фірмою договір про надання аудиторських послуг (далі – договір), у якому передбачаються такі умови: предмет, обсяг аудиторських послуг, розмір і умови оплати послуг, відповідальність сторін, кінцевий строк отримання банком аудиторського звіту та інші умови відповідно до вимог законодавства України та Стандартів.

Банк до укладення договору перевіряє наявність в аудиторській фірми права на здійснення аудиту фінансової звітності банків та її включення до розділу Реєстру аудиторів та суб’єктів аудиторської діяльності, що ведеться відповідно до Закону про аудит, в частині суб’єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов’язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес (далі – Реєстр).

9. Банк відповідно до вимог статті 29 Закону про аудит проводить конкурс із відбору аудиторських фірм, які можуть бути призначені банком для надання послуг з обов’язкового аудиту фінансової звітності, до укладання договору з

аудиторською фірмою та інформування Національного банку в установленому ним порядку про обрану аудиторську фірму.

Відповідальність за проведення конкурсу покладається на аудиторський комітет банку (у разі його створення) або наглядову раду банку (раду банку).

10. Банк подає до Національного банку до 01 листопада поточного року засобами електронної пошти Національного банку електронну копію договору українською мовою, укладеного з аудиторською фірмою, що включена до Реєстру, у вигляді файла формату pdf, а також інформацію про дотримання ним вимог, визначених у пунктах 12 та 13 розділу II цього Положення.

11. Національний банк для здійснення банківського нагляду має право вимагати від банку розширення предмета аудиту фінансової звітності.

Вимоги Національного банку щодо розширення предмета аудиту фінансової звітності письмово доводяться до відома банку до початку проведення аудиту фінансової звітності згідно зі строком, встановленим договором.

Банк у разі внесення в установленому порядку змін до договору протягом п'яти календарних днів із дня їх унесення подає копію цих змін до Національного банку в порядку, визначеному в пункті 10 розділу II цього Положення.

12. Банк має право укладати договір із тією самою аудиторською фірмою не більше ніж сім років поспіль.

Після закінчення семирічного поспіль строку аудиту фінансової звітності однією і тією самою аудиторською фірмою банк має право укласти договір з цією аудиторською фірмою не раніше ніж через два роки.

13. Банк не має права укладати договір з аудиторською фірмою, якщо не забезпечуються вимоги незалежності аудиторської фірми, її аудиторів, ключового партнера з аудиту щодо цього банку, визначені Законом про аудит та Стандартами.

14. Аудиторська фірма має забезпечити ротацію аудиторів, які залучаються для проведення аудиту фінансової звітності банку, в порядку, визначеному Законом про аудит.

15. Банк уносить зміни до договору з урахуванням зауважень Національного банку, якщо за результатами його розгляду Національний банк з'ясує, що договір укладений із порушенням вимог законодавства України, цього Положення.

Банк у разі укладення договору з аудиторською фірмою, яка не дотримується Стандартів, законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку щодо зовнішнього аудиту банку, на вимогу Національного

банку повинен укласти договір з іншою аудиторською фірмою, яка має право на проведення аудиту фінансової звітності банку.

16. Керівники банку створюють аудиторській фірмі належні умови для якісного надання аудиторських послуг відповідно до законодавства України та Стандартів.

Банку забороняється вчиняти дії, що обмежують доступ аудитора до документів, які підлягають аудиторській перевірці, впливати на аудитора або створювати умови, що перешкоджають підготовці об'єктивного аудиторського звіту.

Керівники банку надають на вимогу аудиторської фірми для здійснення аудиту фінансової звітності звіти про проведені Національним банком перевірки банку та звіти зовнішнього і внутрішнього аудиту банку за попередні періоди.

Керівники банку несуть відповідальність за повноту та достовірність інформації та документів, що надаються аудиторській фірмі для аудиту фінансової звітності.

17. Національний банк має право вимагати здійснення до початку нового звітного періоду (року) повторного аудиту фінансової звітності банку іншою аудиторською фірмою у разі виявлення таких фактів порушення:

- 1) банком вимог, визначених у пунктах 12, 13 розділу II цього Положення;
- 2) аудиторською фірмою – вимоги, визначеної в пункті 14 розділу II цього Положення.

18. Спори щодо невиконання умов договору, а також спори майнового характеру між аудиторською фірмою та банком вирішуються в установленому законодавством України порядку.

19. Наглядова рада банку (рада банку) до завершення строку виконання завдання, визначеного договором, на підставі достатніх обґрунтованих доказів порушення аудиторською фірмою вимог Закону про аудит має право прийняти рішення про відсторонення такої аудиторської фірми від проведення аудиту фінансової звітності.

20. Банк у разі прийняття наглядовою радою банку (радою банку) рішення про відсторонення аудиторської фірми до завершення строку виконання завдання, визначеного договором, протягом трьох робочих днів із дня прийняття такого рішення письмово інформує про це Інспекцію із забезпечення якості, Національний банк та пояснює причини прийняття такого рішення.

21. Банк у разі відсторонення ним аудиторської фірми подає до Національного банку електронну копію договору з іншою аудиторською фірмою

протягом трьох робочих днів із дати його укладення в порядку, визначеному в пункті 10 розділу II цього Положення.

III. Порядок подання до Національного банку аудиторського звіту

22. Аудиторський звіт аудиторської фірми щодо аудиту фінансової звітності складається згідно з вимогами законодавства України, цього Положення, Стандартів та оформляється у вигляді “Звіту незалежного аудитора” (далі – аудиторський звіт).

23. Банк подає до Національного банку аудиторський звіт після його розгляду загальними зборами учасників банку, але не пізніше строку, встановленого в пункті 24 розділу III цього Положення.

24. Банк щорічно подає до Національного банку аудиторський звіт не пізніше 30 квітня року, наступного за звітним.

Банк подає до Національного банку разом з аудиторським звітом виписку з протоколу загальних зборів учасників банку, на яких було розглянуто аудиторський звіт та затверджено заходи за результатами його розгляду.

Банк подає виписку з рішення одноосібного учасника про розгляд аудиторського звіту та затвердження заходів за результатами його розгляду, якщо учасником банку є одна особа.

25. Банк подає до Національного банку разом з аудиторським звітом фінансову звітність, яку складає згідно з вимогами нормативно-правових актів Національного банку, що визначають порядок її складання.

26. Аудиторський звіт, який подається банком до Національного банку, крім інформації, яка підлягає включенню відповідно до частин третьої та четвертої статті 14 Закону про аудит, згідно з вимогами Стандартів має містити:

1) інформацію з ключових питань аудиту (тих, які на професійне судження аудитора були значущими під час аудиту фінансової звітності, можуть містити ризики суттєвого її викривлення й призвести до її коригування);

2) опис іншої інформації [фінансової або нефінансової інформації (окрім фінансової звітності та аудиторського звіту щодо неї), яка включається до складу річного звіту банку].

27. Аудиторський звіт також має містити інформацію (оцінку), викладену згідно з вимогами Стандартів в окремому розділі аудиторського звіту під заголовком “Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів” після розділу “Звіт щодо аудиту фінансової звітності”, стосовно:

1) відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним;

2) дотримання банком вимог, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань:

внутрішнього контролю;

внутрішнього аудиту;

визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;

визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій із ними;

достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку;

ведення бухгалтерського обліку.

Аудиторська фірма в аудиторському звіті має право висловити думку щодо інших аспектів діяльності банку відповідно до вимог законів України, Стандартів та нормативно-правових актів Національного банку з питань нагляду та регулювання діяльності банків.

28. Аудиторська фірма під час проведення аудиту фінансової звітності та надання інших аудиторських послуг банку або під час виконання завдання з обов'язкового аудиту юридичної особи, що має тісні зв'язки з банком, аудит фінансової звітності якого також проводиться цією аудиторською фірмою, зобов'язана не пізніше наступного робочого дня після встановлення фактів, визначених статтями 9 та 70 Закону України "Про банки і банківську діяльність", статтями 31 та 36 Закону про аудит, письмово надати Національному банку інформацію про такі факти.

29. Аудиторський звіт викладається українською мовою, підписується керівником аудиторської фірми, ключовим партнером з аудиту та аудитором (аудиторами), який(і) здійснював(ли) аудит фінансової звітності в цьому банку, із зазначенням інформації щодо їх реєстрації в Реєстрі.

Банк подає до Національного банку аудиторський звіт та фінансову звітність у зброшурованому вигляді.

30. Банк у разі проведення аудиту фінансової звітності, крім тієї, що є об'єктом аудиторської перевірки згідно з пунктом 5 розділу I цього Положення, подає до Національного банку аудиторський звіт, викладений українською мовою, протягом 10 робочих днів після його підписання аудиторською фірмою.

31. Банк на письмову вимогу та в установленій Національним банком строк подає Національному банку додатковий звіт для аудиторського комітету

банку (у разі його створення) або наглядової ради банку (ради банку), що подається аудиторською фірмою відповідно до вимог статті 35 Закону про аудит.

32. Національний банк за наявності ознак професійного проступку, який є підставою для притягнення аудиторської фірми до професійної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, має право звернутися до Ради нагляду за аудиторською діяльністю в порядку, встановленому статтею 45 Закону про аудит.

Національний банк має право звернутися до Ради нагляду за аудиторською діяльністю із заявою щодо невідповідності аудиторського звіту банку вимогам Закону про аудит, цього Положення, Стандартів.

Національний банк письмово інформує банк про подання аудиторського звіту, що не відповідає вимогам Закону про аудит, цього Положення, Стандартів, а також про невиконання банком вимог щодо аудиту фінансової звітності.

33. Банк у порядку, визначеному законодавством України, звертається до аудиторської фірми, яка проводила аудит фінансової звітності, для доопрацювання аудиторського звіту з метою приведення його у відповідність до вимог Закону про аудит, цього Положення, Стандартів або на вимогу Національного банку звертається до іншої аудиторської фірми, яка включена до Реєстру, для проведення повторного аудиту фінансової звітності.

Банк протягом трьох робочих днів після отримання доопрацьованого аудиторського звіту або закінчення проведення повторного аудиту фінансової звітності (отримання аудиторського звіту) надсилає аудиторський звіт до Національного банку.

34. Національний банк у разі потреби проводить зустрічі з банком та/або аудиторською фірмою з питань проведення аудиту фінансової звітності.

35. Банк та аудиторська фірма надають Національному банку на його вимогу письмові пояснення з питань проведення аудиту фінансової звітності банку.

Аудиторська фірма на письмову вимогу Національного банку та з урахуванням положень Міжнародного стандарту контролю якості 1 “Контроль якості для фірм, що виконують аудити та огляди фінансової звітності, а також інші завдання з надання впевненості і супутні послуги” подає Національному банку та уповноваженим ним особам робочі документи аудиторської фірми з питань проведення аудиту фінансової звітності банку на паперових та/або електронних носіях.

Пояснення банку та аудиторської фірми, а також робочі документи аудиторської фірми подаються до Національного банку протягом п’яти робочих днів із дня отримання звернення від Національного банку, якщо у зверненні не встановлений інший строк.

36. Національний банк має право застосувати до банку адекватні заходи впливу в разі порушення банком вимог законодавства України, цього Положення та інших нормативно-правових актів Національного банку з питань подання фінансової звітності та аудиту фінансової звітності аудиторською фірмою.

Директор
Департаменту методології

Н. В. Іваненко

ПОГОДЖЕНО
Перший заступник Голови
Національного банку України
_____ К. В. Рожкова
(підпис)
“ ___ ” _____ 2018 року
(дата)